

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 december 31, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

IV. EVFOLYAM
317. szám

Igehirdetők

A romániai magyar sajtót karácsonykor, a szeretet hagyományos ünnepén, a béke megvédésének kérdése foglalkoztatja. Egy-egy maradandóan szép és igaz megfogalmazást ragadunk ki lapjaink karácsonyi vezércikkeiből mindannyiunk okulására.

1.

Vásárhelyi János református püspök írja a marosvásárhelyi Szabad Szóban:

„Ki kell gyógyulni abból a megfélemlítő nemzeti elfogultságból, mely másokban észre tudja venni a fogyatkozásokat, de magában nem látja meg a hiányokat, a bűnöket. A mi népiünket sokszor kísérti ez a magunkkal szemben túlzott, elbizakodott elfogultság. Ideje jözen tisztánlátással megvizsgálni magunkat, megállapítani bűneinket, mulasztásainkat, hogy e tisztánlátás megmutassa számunkra a megújulás útját.”

2.

Takács Lajos nemzetiségi államtitkár írja a Romániai Magyar Szóban:

„Abban a társadalomban, melynek alapjait a dolgozó embermilliók rakják, valóban a salakjaitól meg tisztán igazság, erőlködés, jószág és szeretet fog uralkodni. Ez a társadalom alakítja ki az új embert. Az új embert, akinek ajkán az Ige valóban Igévé válik, akiben az evangélium üzenete valóban teszté lesz, mert minden megnyilvánulásában, minden eszelekedésében embermilliók akarata szól, embermilliók törekvése lendül.”

3.

Lázár József, a MNSZ központi sajtófelelőse, írja a temesvári Szabad Szóban:

„A világ népei békét akarnak, még az imperialisták uralkodás alatt lévő népek is. Megvédhetjük-e a békét? Igen. De ehhez mindenekelőtt az kell, hogy a béke és szeretet törvényei szerint eszelekedjünk: barcoljunk azok ellen, akik építés helyett rombolást akarnak, akik a társadalmi igazság helyett a kiszolgáltatás híveit, akik a nép szabadsága helyett a nép jogainak megsemmisítésére törnek.”

4.

Bányai László, a MNSZ országos alelnöke, írja a marosvásárhelyi Szabad Szóban:

„Minden esapás, amit az ittlő népek saját reakciójukra mérnek, minden gazdasági erő, amit a közösség szolgálatába állítanak, minden szó, amely az együttélés és szomszédos népek baráti érzését mélyíti, egyszerűsmindenkorra lehetetlenül teszi, hogy valaha is újra az imperialista hatalmak egymásnak ugrasztott rabszolgáivá válhassunk s olyan szövetségnek veli meg alapját, amely hatalmas gőljá lesz a Dunavölgyében mindenféle háborus rábőrlőrelvésnek.”

5.

Ambrus Péter, a MNSZ Bihar megyei szervezetének elnöke, írja a nagyváradai Új Élethez:

„Ez a karácsony legyen a Romániában együttélő népek békéjének és szeretetének ünnepe, melyen keresztül megismerhetjük Petőfi és Balassa költői munkáinak békéjét, testvéri együttélés, babonayitást, a világnak, hogy nem lehet töltségre töltés és együttélés ellen uszítani a dolgozó román és magyar népet. Ezek a népek megismerik közös állásukat, a kiszolgáltatottságot, s mindent, amit szent, ellopott kész, romboló imperializmus.”

A szabad görög kormány megalakulása Athéntől Washingtonig zavarba hozta a reakciós táborot

A görög szabadságharcos rádióállomás, miar jelentették, közvetlenül karácsony előtt jelentette be a szabad görög kormány megalakulását, melynek élén, mint ismeretes, Márkosz tábornok áll. A görög demokratikus kormány megalakulása érthetően kétségbeesést és pánikot okozott a monarcho-fasiszták körében. Jelentő kapkodásukra és fejlesztettségükre, hogy már csak a végletekig fokozott terrorban bíznak. A görög királyi törvényrendeletet írt alá, amely felszólítja az összes demokratikus pártokat, élőkön a Komünista Párttal. Ugyanakkor felszólított minden demokratikus jellegű egyéb szervezetet is. Halálbüntetés, vagy életfogytiglani kényszermunka vár minden demokratikus jellegű megnyilvánuláson, gyűlésen, vagy összejövetelen való részvételre.

Nyomban a demokratikus kormány megalakulása után közel ezer embert tartóztatnak le a görög fővárosban Szotuliszék próbékjéi. A foglyokat Athén földalatti börtöneiben zsúfolták össze, ahol vár amnyi hely sincsen, hogy a foglyok éjszaka lefeküdhesse. Altalában a tartóztatottak ellen semmiféle tényszerű vádat nem tudnak felhozni. Nagyrészt röviddel ezelőtt tért haza gyűjtőtáborokból. Egyetlen bűnös demokratikus meggyőződésű volt. Most fizikai kihasználással és erkölcsi nyomással igyekeznek rávenni őket, hogy nyilatkozzanak az EAM és a Görög Komünista Párt ellen. Ma ezt nem veszik meg, bíróság elé kerülnek, amely halálra ítéli őket.

Ugyanakkor a görög jobboldali sajtó is hisztériás hangot üt meg, ami mindenütt jobban jelzi a monarcho-fasiszta kormánykörü fejlesztettségét.

Ugyanakkor a görög szabadságharcos rádió közli, hogy a szabad görög kormány semmilyen körülmények között sem fogja megengedni, hogy Görögország újrászervezéséért váljék a szabadságharcosok ellen háborúra készülő imperialisták számára.

A görög demokratikus kormány megalakulásával foglalkozva a „Pravda” megállapítja, hogy ez az esemény Athéntől Washingtonig zavarba hozta az egész reakciós táborot. A tengerentúli háborús uszító köröknek Görögországban olyan bábokra volt szükségük, amelyeket dróton rángathatnak a maguk céljai érdekében. Ezek a nyugati imperialisták, mint ismeretes, Görögországot a reakció bástyájává kívánják kiépíteni további balkáni céljaink eléréséért.

Azokban — mint a moszkvai rádió megállapítja — ezek a tervek a görög demokratikus erők növekedése következtében kudarcba fulladtak. A demokratikus erők megnövekedése és megszilárdulása visszavetted a görög népet a függelenség és a szabadság iránti érzett vágya és eljövendőtől szereléstől.

A moszkvai rádió rámutat arra, hogy az angolok a reakciós sajtó vadul kongatja a Vészharangot, Márkosz tábornok demokratikus kormányát s határozta azonban folytatni a háborút a görög nép felszabadításáért.

ALÁÍRTÁK A SZOVIET-ANGOL KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

A világpolitika igen jelentős eseménye, hogy Moszkvában aláírták a szovjet-angol kereskedelmi szerződést. Az egyezmény értelmében májusban folytatják a tárgyalásokat egy hosszulejárású egyezmény megkötésére érdekében.

A moszkvai rádió, a szerződéssel fo-

lalkozva, leszegeli, hogy ez csak első szakaszát képezi a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésének.

Az angol sajtó vezető helyen foglalkozik a meggyezéssel. A „Times” rámutat arra, hogy bár fennállnak politikai természetű ellentétek, éppen ez az egyezmény mutatja, hogy lehetséges a gazdasági megállapodás. Az egyezményt bizonyítja az is, hogy az angol kormány Kettel is igyekszik kereskedelmi kapcsolatokat kiépíteni. A „Daily Herald” is igen fontos eseménynek jellemzi a meggyezést a rendes kereskedelmi forgalom helyreállítása szempontjából.

EUROPA LEIGAZASÁT CÉLLOZZA A MARSHALL-TERV

A moszkvai rádió jelentése szerint a „Pravda” legutóbbi számában „Európa leigazasának amerikai programja” címen foglalkozik a Marshall-tervvel. Rámutat arra, hogy Truman amerikai elnök üze-

nete is bizonyította, hogy az Egyesült Államok hilelt akarnak nyugtani európai államoknak, amelyeknek cserében felelősséggel le kellene mondaniuk politikai és gazdasági függelenségükről. Tizenhat európai államnak tizenhat milliárd dollár kölcsönt ajánlott fel. Az annyit nangozlatott segítség álarca. Mőgött azonban Ameriku árul akar elhelyezni ezekben az országokban igen magas áron, hogy az amerikai nagytőke továbbra is olyan haszonhoz jusszon, amilyenben a háboru alatt volt része. Ugyanakkor Amerika meg akar menekülni a történelemben fenyegető legnagyobb gazdasági válságtól. Ennek a tervnek a terhet az amerikai dolgozóknak kell viselniük. Erre mutat például az is, hogy Truman üzenete hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok népének koldoznia kell igényeit.

A terv fő gondolata azonban az — állapítja meg a „Pravda” —, hogy az Egyesült Államok ellenőrzése alá vonják a segítségben részesülő országok gazdasági életét. A gazdasági leigazas után a politikai rabság fog következni.

A „Pravda” rámutat arra, hogy a Marshall-terv meg a kapitális táborban is ellenzéssel találkozott. Még a konzervatív angol sajtóban is aggódo hangok hallatszanak.

Az amerikai imperialisták az új kelet európai demokráta államokat is arra akarták kényszeríteni, hogy szüntessék meg gazdasági kapcsolataikat a Szovjetunióval. Ezek az országok azonban keményen visszautasították ezeket a próbálkozásokat és nem hajlandók az óceántúli monopolisták zsarnokságának alávetni magukat.

Uj vezérkari főnököket neveztek ki

BUKAREST. — Bodnarus Emil, az új nemzetvédelmi miniszter Ionescu tábornokot, a katonai nagyvezérkar főnökét rendelkezési állományba, majd tartalékba helyezte.

Helyébe Pretorian N. Cecile tábornokot nevezte ki vezérkari főnökké. Nyugállományba, illetve tartalékos állományba helyezte Athanasiu Vasile és Nicolau Grigore tábornokokat is.

Vasile Lascar tábornokot, az eddigi nemzetvédelmi minisztert, valamint Damaceanu tábornokot hadsergevezérfelügyelővé nevezték ki.

A katonai büntetőtörvénykönyv módosításáról szóló törvényjavaslat elkészült és azt Bodnarus Emil nemzetvédelmi miniszter a karácsonyi szünet után fogja benyújtani a képviselőházban megszavazásra.

ÁLLAMOSÍTOTTÁK AZ ATHÉNE PALACET. BUKAREST LEGNAGYOBB SZÁLLÓJÁT

Az Athéne Palacet, Bukarest legnagyobb és legfényűzőbb szállodáját, amelynek többszáz szobája van, államosították. A hatalmas szálloda üzemét teljesen átszervezték és az államosított Athéne Palacet innepélyesen meg is nyitották. A megnyitó ünnepén Bukarest főpolgármestere beszédet mondott, bejelentve, hogy a közeljövőben még több más fővárosi nagyszállót is államosítani fognak.

OLCSÓN ES PONT NÉLKÜL ÁRUSITANAK AZ ÁLLAMI ÜZLETEK

A fővárosban nemrég megnyitott két új állami üzlet: a „Bucuresti S. A.” és a „G. Martie” rendkívüli látogatottságnak örvend. A leg-

forgalmasabb helyen, többemeletes ingatlanos tömbházban megnyitott üzletek közül a „Bucuresti S. A.” ruházati cikkeket árúsít és bárki pont nélkül, igen jutányos hatósági áron kiszolgálhat. Az üzlet nagy árukészlettel rendelkezik.

Marosvásárhelyen lesz a Román—Magyar Kereskedelmi Kamara székelyföldi fiókja

Kölcsönös árucserre fűzi szorosabbá Románia és Magyarország gazdasági kapcsolatait

MAROSVÁSÁRHELY. — A magyar kormányküldöttség romániai látogatása nemcsak politikai és kulturális, de gazdasági vonatkozásban is megszilárdította Románia és Magyarország kapcsolatát.

Magyarország sok olyan ipartermékkel és iparcikkal rendelkezik, amelyekre Romániának szüksége van. Románia viszont hatalmas és értékes természeti kincséből nyersanyagokkal és nehézipari cikkeivel elláthatja ki Magyarország szükségleteit. Az illetékes szakörök véleménye szerint Romániából Magyarországra különböző faanyagok, szőlőmárka, denrófólkék, gipiz, mangar, elj-magok, jütfelkew, békésmagyar, béké-sily, és monózáda, székesször és megvár-celna szállítható, míg Magyarország — árucserre alapján — ékeket, vetőgépeket, széplőgépeket, boronákat, traktorokat, a járpár részére szükséges mérési cikkeket, villanygépeket, rádió alkatrészeket és lémpákat, orvosi és fogászati eszközöket, alumínium bázisú tűzcsőket, cipész-jordát, gyöngyszereket, magyarárt, bakkelit, jomra műszereket, szanti szeket, dinamokat, villamosági motorokat, ar-lifedőket és transzmissziós szíjakat szállíthat Romániának.

A megkövetendő új román—magyar kereskedelmi és gazdasági egyezmény bevezetéséért bukaresti kiróli cég kolozsári és marosvásárhelyi fiókjaitól, kereskedelmi meggyőződésű karácsonyi szállított ki a viki erdőtelekél Magyar-

országra a karácsonyi ünnepek előtt.

A két ország gazdasági kapcsolatainak kimélyítése fogja hatékonyan előmozdítani a Bukarestben megalakult Román—Magyar Kereskedelmi Kamara és a Budapesten megalakított Magyar—Román Kereskedelmi Kamara. Meggyeszt Béla dr. gazdasági tanácsost, a Bukarestben működő külkereskedelmi hivatal vezetőjét Budapestre hívták, hogy részletes tájékoztatást adjon az illetékes magyar hatóságoknak az eddigi román—magyar gazdasági együttműködés eredményeiről és az újonnan megkötendő egyezmény lehetőségéről.

A román—magyar gazdasági és kereskedelmi egyezmény közelebbről a székelyföldi gazdasági és ipari köröket is. Szabadeanu Vasile dr. egyetemi tanár, a marosvásárhelyi Román—Magyar Társaság elnöke megkérte ezt a bukaresti Román—Magyar Kereskedelmi Kamarához, kérve, hogy a kamara székelyföldi fiókjait Marosvásárhelyen állítsák fel.

Az őserdők között iskolák nőttek, városok alakultak s megindult a buzatermelés

Hogyan született újjá egy nép messze északon?

Ugye nem tudod, mit jelent a „tajga”?

Sűrű őserdő. Amerre csak a szem ellát, köröskörül fák, áthatolhatatlannak látszó bozót, rejtélyes étellel, különös hangokkal — ez a „tajga”. Mikor bekekerülsz, az az érzés támad benned, hogy sehol sincsen vége. Egy két apró tisztás szakítja meg a rengeteg végtelenségnek tetsző zöld falát, aztán ismét csak az erdő, az egymáshozul, egymásra fonódó fák, az érintetlen őserdő... ez a „tajga”. A csapás, amin elindultál, szeszélyesen kanyarog. Nem tudod, mi taposta ki, csak egy biztos, nem ember. Ismeretlen állatok rörrentek meg előtted és mögötted a bozót sűrűjét és valahonnan, a messzeségből háthorizontató rikoltás veri fel a nyomaszót csendet. Nem tudod, halálvilág vagy párját hívó vad, szerelmet kérő násdala... ez a „tajga”.

Hirtelen mozdulattal valósággal belezárhatsz az ültetvénybe és emberi élet teszi elviselhetővé a nyers, hallgatag komi táj titokzatos szépségét.

Különösen akkor örövendz a faházaknak, kutyaugatásnak és szelíd marhabögésnek, ha éjjel bukkansz rá, Ez az. Itt van, elérted és a holdvilág ezüstös fényében fantasztikus árnyakká nőnek az apró cserjék. Itt van előttd — Motuvszki falu.

Valentina Ctrigorjevna örökké kevéssé mosollyal siet előd, a vendég elé. A kézzorítás közben nyílt tekintettel fürkészt végig, szeméiből komolyság és értelem sugárzik rád.

MINDIG ÖRÜLÜNK A VENDEGNEK

— Mi mindig örülünk a vendégnek — tessék el bejebb kedves szóval és úgy érzéd magad, mint otthon. Ehhez nagyszerűen értenek a komiak.

A tiszta szobában gyorsan eltűnik az asztalról a vetőmagos zsák, hogy párolgó ételek kerüljenek elő, de az ottmaradt néhány búzaszem sokat tud mesélni az északi táj fiainak kemény küzdelméről, amit az éghajlat, a táj zordsága ellen vívtak, amíg sikerült kitegyezni a megfelelő búzafajtát. A búzaszemekről, mintha Radosztyeva nevető szeméi mosolyognának rád. Az ő küzdelmének hősi époszát bizonyítják ezek az elejtett búzaszemek.

Kérdésedre szerénykedve söpri kötényébe a búzaszemeket, mintha semmisség lenne, mondja:

— Dolgozzatunk, igyekszünk. A búza szép. Most már kitiünően bírja a mi éghajlatunkat. Ezt vetőmagoknak tettük el, kísérleti célokra.

— Még mindig kísérleteznek? — Kérdézed és az ültetvény körül rögöz búzataláblakra gondolsz.

— Az igaz, hogy megterem már és szép termést ad — találja ki gondolatodat —, de teremhet még jobban is. Nélnék rövid a nyár és hosszú a tél. Nem elég az, ha beéri a termés, de azt is akarjuk, hogy nagyhozamú legyen. Mielőtt fölvebbem adjon kenyeret. És ez is sikerül. Még néhány évvel ezelőtt csak 12 mázsa termett ebből a fajtából holdanként, ma már a 25-et is meghaladjuk.

KÜZDÉS A FENYVÉRÉRT

Az izletes vasóra közben, amelyben megízleled a komi táj vadjainak finoman elkészített, porhanyós husait s szeisz a búza-kenyerből — Radosztyeva értékes társalgónak bizonyul. Szavai nyomán meglevendenek előttd az egész vidék, a kemény éghajlat, a kizafelmes földművelés és az a munka, amit ez a magyarral rokon korai nép végzett itt messze északon. Azt a hősi munkát ismered meg, amit a szittyák ivadékaik folytattak, küzdve a tajgával, a kegyetlen fagyokkal és rekkenő nyarakkal, hogy bázát, árpat teremteshessenek.

És ez a fiatal nő — talig harmincnyolc éves — a szakkértő nyelvén magyaráz meg mindent

előttd. Mesélt neked a nepről, a komikról, akik a nagy Októberi Forradalom előtt elmaradt, elhanyagolt emberek voltak. Pusztultak az évenként beköszöntő éhségek, járványok következtében. Iskolák alig voltak és ott is, számukra idegen, orosz nyelven folyt az oktatás. Beszél neked a kegyetlen cári tisztekről, helytartókról és más idegenekről, akik még a komi szót is eltiltották, bele akarták fojtani a népbe. Beszél neked, hogy a tajga rejtette el őket az üldözések elől, hogy csak vadászok, halászok voltak és még falvaik is az őserdő felé húzódtak, mintna menekülni akartak volna.

És Radosztyeva mesél neked a szovjet emberekről, akik eljöttek közéjük és segítettek a népnek, hogy az egész nagy és hatalmas komi terület rövid idő alatt virágzásnak induljon. Elmondja neked,

Egy hőstelki asszony

Mikor másnap a napsütéses mezőkre kímész és meghallgatod az ültetvény embereit, akkor megtudod, hogy ez a hősi lelkű nő napokon keresztül nem mozdult el, amikor magkísérletét folytatta, hogy jobb, alkalmasabb gabonafajtát teremtsen. Furcsa, de való, hogy ez a fiatal nő azt tűzte ki életcéljául, hogy itt, a zord északon ringó kalásztengerek aranya szelidítse meg a tajga rengetegét.

És hallani fogsz arról, hogy a nagy háború, amely a nagy szovjet családra hozott gyászt és szomorúságot — ezt a nőt sem kímélte meg. Orel alatt elesett a férje és Radosztyeva egyedül maradt kisfiával.

Mindez nem tudta megtönni. Rendíthetetlenül ott maradt az ő-

a vendégnek és a messziről jött idegennek, hogy ma saját nyelvükön tanítanak az iskolákban, nincsenek amalfabéták, saját irodalmuk, könyveik vannak és egyetemük, művészeti és múzeumuk, ahol a komi multat írják, a komi népművészetet.

Ennek a szittyá származású népnek megtestesítője Valentina Radosztyeva. Motuvszki ültetvénye, a hatalmas terület magkísérleti intézetének vezetője. Beesültes munkájával, tehetségével és törhetetlen kutatási vágyával küzdte magát arra a helyre, ahol most áll.

Emlékezik előttd és felsőhajt, amikor arról beszél, hogy végezte el az iskoláit. Hogyan tanult és küzdött.

— Szép idők voltak — mondja csendesen.

helyén és az ő vezetése alatt levő gazdaság a legjobb eredményeket érte el akkor, amikor a legjobban kellett a kenyér, amikor Ukrajna dúsán termő rónáit a hitleri hordák csizmái taposták.

És mikor búcsuzva kezét szorítsz vele, belenézel mosolygós szemébe, már tudod, hogy nem véletlen — mint semmi sem az a Szovjetunióban —, hogy a Komi Nemzetiségi Terület Szovjet Nemzeti Tanácsának tagjával állsz szembe.

Méssz az úton és körülöttd újra összefolyik a tajga. Hallgat előttd az őserdő, csapásokon törsz keresztül, rohanó vizek maradtak el mellettd, de te viszed magaddal a legszebb emléket — egy nép új születésével és egy hősi asszounyal való találkozásodat.

Gredinár Aurél Petőfi-darabját

mutatja be Szilveszteri estje keretében az Állami Magyar Színház

KOLOZSVÁR. — 1848 jubileum esztendőjének megnyitását a kolozsvári Állami Magyar Színház is megünnepli. Szilveszter estélyén mutatja be a színház Gredinár Aurélnak, az ismert újságírónak és színpadi szerzőnek külön erre az alkalomra írott eredeti darabját, a „Szilveszter éjszakája 1847-től”. A művészi eszközökkel és irodalmi igénytel megírt darab 1847 szilveszterét idézi elénk, amikor az ifjú házaspár Petőfiék, Pesten, a Dohány utcában éltek s

az időbelük nem volt más, mint Jókai Mór.

A hangulatos egyfelvonásosban felvonulnak a márciusi ifjak, köztük Vasvári Pál, Irányi Dániel, Irinyi József és ott látjuk a színpadon a legnagyobb magyar színművészt, Egeregy Gábor is, aki maga is lelkesítő és harcosa volt a szabadságharcnak. A baráti együttöltés csodás beszélgetése pillanata izzik át lángoló forradalmi lelkesedéssel, bemutatva, hogyan készült fel Petőfi és barátai

köre a nagy márciusi tüzenőrdőlő napra.

A darabban Petőfit Perényi János személyesíti meg. Szendrői Juliát Bara Margit alakítja, míg Egeregy Gábor szerepét Senkálky Endre játssa. Beves Ilona, Flóra Jenő, aki Jókai megszómélyesítője, Harag György, Török József és Bende László juttatják meg jelentős szerepbe a darabban. A színház szilveszteri műsorának összeállítója és rendezője Nagy Eiek.

A klasszikus mozgóról

itt cikket Szilágyi András lapunk vasár-napi számában, amelynek címje miatt kétségesen adunk helyet, noha nem mindenben értünk egyet vele. A cikkirő mesélt évtizeddel akarja visszaforgatni az idő kerékét. „De hol vannak a mozi vagy klasszikusai? — kérdezi —, hol van Valentino a méltó szem?” Megállapítja a cikkirő, hogy ma nincsenek művészi filmek, nem lép a vászonra Lon Chaney a gyarmati durvaság, az angol őrmester, a kíméletlen imperialista, a csemepész, az ópinionbarlagatájdónos igaz alakítói.

Med azt kérdi Szilágyi András: „Hová rejtették el Remarque filmjét, mely háthorizontató valóságossággal mutatja be a világháborút. Hol kukkoltak a francia realizmus termékeit: kis utca, párisi háztetők, francia kispárosok, breton falvak?” Végül: „Hová buktak le a semmibe a börtönök, javítóműhelyek, ár-cabázok, néi jogok életét bemutató produkciók? És hol van Einstein nagy filmje: a Potemkin? S a többi szovjet oroszok?” (2)

Csupa kérdőjel a cikk, amelynek a végén írója indítványozza, szedjük elő a néma filmeket, készítsenek róluk mi képfilmeket, adjanak kiserőzetet nekik a színház új forgalomba.

A sok kérdőjele ezzel az egy monddal kezd az egy indítvány az író felé: „Él ön magának” a cikk írója.

A vitetőgépben filmszállag pereg. A vászonn a ma dote, a ma kérdései, a vendégek meg. Az új szovjetfilmek a zenei hiedelmek az új világot, a békés élet munkát, a társadalmi haladást és egyben a művészet fejlődését. Sajnos nem lehet a civil életünk, s így nem tudom a nevet annak a szovjet művésznőnek, ak-

A hűség versei

1.
Tanulgatok több, mint egy éve,
Tudlak is már csaknem betéve,
Szép lecke vagy, talán a legjobb,
Felmondalak a fellegeknek.

2.
Felelek belőled. Felajzott,
a te földöntúli földrajzod.

Recitálom angyali nyelved,
tündéri és vad történelmed.

Eőleseleled báját kitárva
rátérek geometriádra

egy tudatalatti halk hang szól,
a párhuzamos vonalakról

s a szám végül rólad beszámol
mint irracionális számról.

3.
Cikázom, mint sötét pont föl-le,
de, mint körhöz körben a görbe
tchozzad mindig visszatérek,
te legvonzóbb köre a térnek.

4.
Jobbat tudnék gyűlölni nálad,
Szemem szebbeket megutálhat,
Tudnék megenni okosabbat,
Hazudtam már, hány igazabbnak.

5.
Nem, mint aji csatában forgott,
de, mint ki dimyehajra lépett,
oly félszegen estem el érled,
hanem azért hősként mosolygok.

6.
Hát egy évig harcoltam érted és
más csókol meg. Nemvált kintükt!
Egy csók! A helyét úgy mutogatom,
mint ordójtát az ócska zubbonyon
a hős, aki hitvány érmet kapott —
s érzi: nem éri meg a holnapot.

HORVATH IMRE.

A „Romániai Magyar Szó”

1948. évi naptára

külső kiállításában is művészi rajzu, szines fedőlapja, gazdag képanyag, az elbeszélések illusztráló rajzai, karikatúrái révén méltán képviseli a változatos, az élet minden területére kiterjedő tartalmi rész színvonalosságát.

A képekkel tarkított naptári részben az olvasó megtalálja a ki- raphodó vásárok havonként rendszeresített felsorolása mellett, a Bukaresti Utmutatót, hogy a fővárosban ügyes-bajos dolgait végző vidéki ember nyomban eligazodhasson és megtalálhassa a minisztériumokat és legfontosabb közintézményeket.

A magyarság sorkérdéseivel Kacsó Sándor, Bánya László és az. Csákány Béla foglalkoznak. A helypolitikai beszámolót Robotes Imre, a külpolitikai helyzetképet Kőmives Géza írta, Rangecz József a népi demokrácia fogalmát tisztázza. Cséfalvay Gyula az „Észak- frontjától” ad világos, szines tollal megírt képet. Az imperialista forrákvések és gyarmati népek szabadságmozgalmainak történelmi-alkító kérdéseit Erdélyi József és Asztalos János cikkeiben jelentke- nek. A Székelyföld iparosításának kérdését Jakab Antal cikke vetíti az olvasó elé.

A szakkékek közül kiemeljük György Endrénének a szövetkezett mozgalom fejlődéséről és Antal Dánielnek mezőgazdaságunk feladatairól írott cikkeit. A nők kérdéseivel Sipos Bella, Réva Ilona és Vass Géza foglalkoznak. „Köz-egészségügy és szociális halad.” Hlavanghi László egyetemi tanár cikkének címe.

Az irodalom részben Gaál Gébor, Szabolcsi Jenő, Dimény István, Molter Károly, Asztalos István, Koröcs György, Tomcsa Sándor, Szilágyi András, Bárdos László, Sóni Pál stb. szerepelnek.

Dv. Lőrincz László, „Munkások és földművesek a bűni székben” ír az igazságszolgáltatás átszervezésének jelentőségéről.

Mindezeket kívül számos más cikk, vers, sport és útjutsági oldal teszi olvasmányossá és érdekessé a Romániai Magyar Szó 1948. évi Naptárát.

Bársan zenei főigazgató ulharmónikusaink élén

Bársan Mircea bukaresti zenei főigazgató legutóbb Kolozsvárat az „Ardealul” ulharmónikus zenekart vezényelte. Ez alkalommal két új művet mutatott be: Euseba Scim-loniájút és Sztojavszkij két léte- lő a Petruska v. bolett-szerelből.

Euseba zenekari Sztojavszki főigazgató felkérés. A legutóbbi ma- zsonk cikke, ha nem is új eta- lat jár a zenekart. Az értékes „Ardealul”-al való ismeretét há- bások vappal Barsan vezeték. de színházról állítottak a Petrus- ka szerelből is, melyből két re- ményes volt léteit játszott a ze- nekart. Sztojavszkij egyszerű (sz- kálakkal, remek ritmussal), az- onoz népi zenét mutatta be az- künk egyéni eszközökkel. Kéts- szóval sokat tud mondani a egy- onoz a szerző, ahinek ez a műve- még abból az időből való, mikor még tartotta a rokosságot landá- nek Rámszki-Korszakovnak nem- zeti iróval.

Dehany Tamás déltalányát má- zebből is játszott a zenekar Bár- san mestere pálella alatt, de Dukas Bőrösöusa, ez a zeneköl hangze- ről francia Scherzo, ötletes, sze- szélyes és izgó volt.

SZEKELY GYÖRGY.

Igy gyógyítanak a marosvásárhelyi klinikákon

Gyógyíthatatlannak tetsző betegeket adnak vissza az életnek a tudós professzorok

MAROSVÁSÁRHELY. — Kiküldött munkatársunktól.) A sűrű hóeséstől alig lehet látni. A hóval együtt esőnd hull a tájra, s mélt távoli méhraj dörgése, hallatszik fel a völgyből a város zaja. Amíg a klinikák felé ballagunk, azokra az adótokra gondolunk, amelyeket a Bolyai Egyetem orvosi karának központi épületéből a távozásunk előtt kórtól velünk a dékáni hivatal alkára, Kovács István dr.

— A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi orvosi karán — mondotta — 773 diák tanul. Az első évre 150, a másodikra 165, a harmadikra 205, a negyedikre 72, az ötödikre 67 és az utolsó, a hatodik évfolyanra 29 hallgató iratkozott be erre a tanulmányi évre. Közel kétszáz jelentkezőt kellett az év kezdetén visszautasítanunk, helyszüke miatt. A felvételnél, a képességi vizsgán csak azokat vettük fel, akik a kívánalmaknak száz százalékosan eleget tudták tenni.

Nyelvrákja volt. Négy napja operálták. Már tud nyelni is és hangosan beszélni. Az ablak mellett sovány fiatalember áll. N. I. Nagyváradról jött Vendég professzorhoz.

— Milyen a műtőfelszerelésük? — kérdezzük. — Kielégítő — válaszolja a tanár. — Nagy műszerkészletünk volt, s még tart belőle. — Hiányosságunk — folytatja, — a fekvőhelyek kicsiny száma. Összesen hatvan ágyunk van. Ebben az évben 600 nagyműtétet végeztünk, a kisebbek száma, a töréseknél történt műtéti beavatkozások túlhaladnak az 1400-at.

Megköszönjük Pápai Zoltán adjunktus tájékoztatóját és a második emeletre megyünk, sz idegsebészetre.

AZ EZÜST GÉGE ÚTJA

Evekkel ezelőtt pajzsantigyütlengése volt. Nem mert műtőasztalra felkötöni. Az állandóan nagyobbodó mirigy szétroppanotta légzőcsövét s a megfűladástól mentették meg Nagyváradon, amikor megoperálták. Kivették a meggyógyult mirigyet, rést vágtak a nyakán és a szétrombolott légcső helyett ezüstgégét iktattak be. A műtét nem sikerült, nem tudott étkezni, beszélni s lélekzetet sem vehetett rendszeren. Néhány hete lejtött Marosvásárhelyre és felkereste Vendég professzort. A neves orvos megvizsgálta a váradi fiatalembert s azonnal megoperálta. Rendbehozta a szétrombolott és évekkal ezelőtt kikapcsolt légcsövet, az ezüstgégét kivette, a nyílást begyógyította. N. I. rövidesen hazamegy. Rendszeren beszél, könnyen lélekezik, remekül nyel. A nyakán még kötés van, de már csak egy rózsaszínű heg emlékezteti arra, hogy éveken át ezüstgégével szenvedett. Visszanyerte életkedvét.

Miután végigjártuk a kórtermeket, a műtőbe megyünk. Vendég Vincze professzor a műtőszékbe nyom.

— Ne féljen, nem csinállok semmit — mondja mosolyogva, — de nincsen más szék itten.

— Milyen tudományos kutatásunkat folytat professzor úr? — kérdezzük.

FOLYIK A KUTATÓMUNKA

— A sifilisszel kapcsolatos, a fül, orr, gégegyógyászat területén előforduló megbetegedésekkel, elváltozásokkal kapcsolatban folytatunk kutatómunkát. A kiütéses tüsző okozta, ugyancsak erre a területre vonatkozó szövödmények, valamint a mandulagyulladás szövödményei, a mandulagyulladás után fellépő izületi, szív, vérése megbetegedések vizsgálatával foglalkozunk.

— Miben szenvednek hiányt? — tesszük fel a következő kérdést.

— A felszerelésünk teljes — válaszolja Vendég Vincze professzor, — de kevés a férőhelyünk. 22 ágy van az osztályon mindössze. Átlag 80 bejáróbeteg kezelünk naponta, de ha megfelelő férőhelyünk volna, ezt a számot is fokozni tudnánk.

600 NAGYMŰTÉT

Az első emeleten, az épület bal-szárnyában van elhelyezve a sebészeti osztály. A folyosón Pápai Zoltán adjunktussal találkozunk. E percben ő vezet a sebészeti, az eddigi professzor: Klimkó Dezső dr. Magyarországra utazott, s a helyére jött Csote Emil egyetemi tanár még nem vette át őrhelyét. Csote professzor a budapesti orvostudományi egyetemről jött Marosvásárhelyre.

— A tudományos munka, amit folytatunk, a fizioanatómia, az életkorral kapcsolatos változások kutatásait — mondja Pápai Zoltán. — Tudományos dolgozatok, betegmegfigyelésre és kevés alküszökre alapozzuk. 16 tudományos közleményt adtunk ki az elmúlt évben, most egy újabb van készülőben.

— Miről szól ez? — kérdezzük.

— A csonttörés kapcsán fellépő hasüregi tünetekről. Intenzív tudományos munkát folytatunk: a Székelyföldön gyakori megbetegedés, a csontgümőkör területén. Más oldalon munkánk a halotti kalcium-tartalomról is szól.

Orvosi karunk tudós professzorai

— Huszonhárom tanszéken husz professzor és előadótanár oktatja a hallgatókat — folytatja. — A bonctant Krompacher István dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, az élettant és orvosi fizikát Horanghy László dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a kórházi és a törvényszéki ponttant Horanghy László dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, az élettant és orvosi fizikát Horanghy László professzor és Belegy László dr. előadótanár, a bakteriológiát Patkó Gyula dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a gyógyszeriant Hankó Zoltán dr. előadótanár, az általános kórtant Obál Ferenc professzor, a belgyógyászatot Láng István dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a sebészetet Csote Emil dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a szülészetet György György dr. előadótanár, a bőrgyógyászatot Ferenc Ferenc dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a szemészetet Szabados Viktor dr. professzor, az ideg- és elmegyógyászatot Miskolcay Dezső dr. egyetemi

nyilvános rendes tanár, a fogászatot Osogor Lajos dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, az egyetem rektora, az orvosi élettant és vegytant Mosoni János dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, az idegsebészetet Miskolcay Dezső professzor, a fül-, orr-, gégegyógyászatot Vendég Vincze dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a közegészségtant Patkó Gyula professzor, a röntgenológiát Pesti György dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a kar dékánja, a fertőző betegségeket Kelemen László dr. egyetemi előadótanár, a tüdőgyógyászatot Várady Gábor dr. egyetemi előadótanár, a szövet- és fejlődéstant Gündöcs Mihály dr. egyetemi előadótanár tanítják.

Orvosképzésünk tehát jó kezében van. A felsorolt nevek között nem egy olyan akad, amit szerte a világon ismernek, elismert tudósok, akik tudományos munkásságuk számos eredményével hozzájárultak a modern orvostudomány előrehaladásához.

A nagy kórház

Miután elmentünk a gyermek-klinika épülete mellé, a sűrű hóesésből hatalmas, kétemeletes épület bontakozik ki előttünk: a nagy kórház. Így nevezik egymás között az orvostanhallgatók azt az épületet, ahol a belgyógyászat, a sebészet, a fül-, orr-, gégeklinika és az idegsebészet van elhelyezve. A tágas udvaron, az épület bejárata előtt két szánkó áll. Beteget hoztak.

jobbra, bent a sarokban a röntgen. A rendelés még nem kezdődött meg. A fül-, orr-, gégegyógyászat járóbeteg rendelésében az előkészületek folynak a napi munkára. Nikkelfényű fémedényekben műszereket főznek. A műtőszékben fehérköpenyes orvostanhallgató ül, szemben vele kerék fémszékek egy másik. Ismerkednek egymás torakával. Percenként cserélnek helyet, hol az egyik, hol a másik látja ki a száját. A helycserék alatt beszélgetnek, idegen, orvosi nyelven mondott szavakkal értekeznek.

Terepszemlét tartunk a rendelésben. Példás tisztaság. A különös alakú műszereket nézzük, amikor belép a professzor, Vendég Vincze. Magas, erőteljes, ötven év körüli férfi.

Megnyitnak a fehér kórtermek

Utazásokat ad, majd együtt indulunk megfigyelni klinikáját. A folyosón pótlóművi leányával találkozunk. Hároméves lehet. A kis lány vidám mosollyal üdvözi a professzort. Ő lehajol hozzá, megsimogatja. A gyermek nyugot ugrik, majd tovább szalad.

volt, ami megtámadta az egész szájüreget. Már túl van minden veszélyen.

A szomszédos kórteremben két félfokszik. Mindketten filoperáltak. Az egyik egy román fiú, katonára. Két nappal ezelőtt operálták. Mindennel meg van előgédve. Moziba kíváncsodik. Koponyáján közel tíz centiméteres friss vágás, de ő váltig azt erősi, hogy semmi baja nincsen. Nem is látszik rajta a betegségnek más nyoma, mint a hatalmas kötés, ami csak az arát hagyja szabadon.

— Pedig, amikor bejöttem, — mondja román nyelven — ugyan csak beteg voltam — és hogy szavait szemléltetővé is tegye, megfogja a fejét és keserves arcot vág, majd elneveti magát.

A szemben lévő kórteremben négyen fekszenek. Egy marosvásárhelyi kisfiú, tíz-tizenkét éves lehet. A fülét operálták. Alszik. Az ablak mellett egy gégerakkal operált idős földműves. Amikor bejött, már súlyos volt az állapota, a rák szétrombolta légzőcsövét. Ezüst légzőcsövet kapott. Még nem sikerült meg. A harmadik egyben egy székelyországi férfi fekszik.

Néhány nappal ezelőtt hozták be anyjával együtt. Maroszódát ittak. A mérges folyadék összeeséte a gyermek száját, felmarta torját. Eletténmaradásához kevés remény volt. A nagy fájdalmától napokon keresztül feküdt eszméletlenül. Ma már újra vidáman ugrál. Hosszu madzagot húzva maga után, ottünik a folyosó kanyarulatában.

Az első kórteremben, ahova bevitünk, két idősebb nő fekszik. Az egyik kelt, mar jobban van. Pótlóműtétet operálták. A másik négyesben beszél, suttogva válaszol a professzor kérdéseire.

— Köszönöm — mondja —, mar jobban vagyok. — Amikor kijöttünk, még egyszer utána szól a professzornak: — Köszönöm...

— Tegnap operáltam, súlyos műtét volt — mondja Vendég professzor a folyosón. — Garabáltja

Idegbántalmak gyógyítása

Az idegsebészetet Környei Ferenc dr. egyetemi magántanár, világhírű agysebész vezette. Most a pécsi egyetem tanárkére ment, s így a marosvásárhelyi idegsebészet, az ideggyógyászat professzora, Miskolcay Dezső nagynevű tudós vette át.

— Sok egyszerűre a kettő, — mondja Miskolcay professzor, — az elmegyógyászat és az idegsebészet vétele sok munkát ad.

— Mi az idegsebészet? — kérdezzük.

— Sebészeti eljárással gyógyítható idegsérülések, idegzavar okozta fejlődési rendellenességek, agydaganatok, s daganatok következtében fellépő idegbántalmak műtéti gyógyítása — válaszolja. — Az agyműtéteket Andrásovszky Tibor dr. adjunktus, Környei-tanítvány végzi nagy sikerrel. Az agyműtéteknél az én szerepem a diagnózis megállapítása, a beavatkozás pontos helyének kijelölése.

ben az évben 600 nagyműtétet végeztünk, a kisebbek száma, a töréseknél történt műtéti beavatkozások túlhaladnak az 1400-at.

Megköszönjük Pápai Zoltán adjunktus tájékoztatóját és a második emeletre megyünk, sz idegsebészetre.

— Van-e valami különleges, más egyetemeken nem használatos eljárásuk? — érdeklődünk. — Nincsen. Említésre méltó talán az, — válaszolja, — hogy az isiaszt műtéttel gyógyítjuk. Ez egy Amerikában használatos gyógy mód. Az országban Bukarestben Bagdasar professzor végezte, aki szintén Amerikában tanult. A magyar nyelvterületen mi végezzük. — Az isiaszt — magyarázza, — a hátrgerincsigolya közötti korong sérvképződése okozza, ami egy hibás mozdulat következménye. A sérvképződés nyomja az ülőidegek gyökerét és nagy fájdalmat okoz. A betegség aránylag csekély műtéttel gyógyítható. Van egy betegünk, egy hölgy, akit három napja operáltunk. Öt éven át szenvedett az isiasztól. Ma már teljesen jobban van, elmúltak a fájdalmai. — Milyen tudományos munkát végeznek jelenleg?

„Mi is rójöttünk“

— Terápiás eljárásokat dolgozunk ki, a gerincvelő folyadék élet- és kórtanát vizsgáljuk — válaszolja. — Most már jönnek a francia szaklapok is. — Franciaországban a legfejlettebb az idegsebészet, — amelyek viszonyokról szik a világon az idegsebészet terén elért eredményeket. Megállapíthatjuk, hogy annak ellenére, hogy a háború alatt nem tudtuk kapcsolatot tartani a külföldi egyetemekkel, nem tudtuk kieserélni tudományos eredményeiket, nem volt meg a lehetőség a külföldön használatos új gyógyítási eljárások átvetelére: idegsebészetünk teljesen korszerű, mindazonáltal az eredményekre, amelyeket időközben feljlesztett és használnak szerte a világon, mi is rójöttünk, mi is kasználjuk őket.

gynak látva — folytatja Miskolcay professzor. — De sürgős segítségre van szükségünk. A nemzeti nevelésiügyi minisztériumtól várjuk ezt a segítséget. Műszereink egyre használódnak és nincsen utánpótlás. Jöminőségű koponyafűrésze, műtőkésre és fogókra van szükségünk. Nem szabad megálljunk a munkával egy percre sem.

— Egy garnitúra sebészre is szükségünk lenne — mondja. — Összesen hárman vannak idegsebészek. Egyszerre kell dolgoznanak. Munkájuk fárasztó. Nincsen váltásra ember, s ha valamelyik megbetegszik közülük, a garnitúra nem teljes, nem tudnak operálni.

Miskolcay professzor 53 éves. 17 éve egyetemi tanár. Szegeden, Budapesten, majd Kolozsváron volt, mielőtt Marosvásárhelyre került.

Orvosképzésben elértük a maximális teljesítményt

A belgyógyászaton Láng István professzor fogad bennünket. Amikor a klinikáján folyó tudományos kutatómunka után érdeklődünk, Láng professzor így válaszol: — Tudományos munkánk jórészt az adódó beteganyag megfelelő feldolgozásában merül ki. A műszerek hiánya nagyon hátráltatja a kutatómunkát. Dolgozunk, egy, ezen a vidéken fellépő légyalca-teretözés kutatásán. Az elmúlt évben 8 tudományos dolgozatunk jelent meg, most további 7 munka van sajtó alatt.

teljesítményt. — Kicsi a férőhely — mondja, — mindössze hatvan ágyunk van. Ez a kijelentés szinte refrénszerűen ismétlődik minden osztályon. S még sem keserítik el az embert. Ellenkezőleg: örömmel tölt el, hogy már itt tartunk. Hogy már teljes a bizalom a klinikák iránt, hiába akarták a reakció oldaláról ezt megakadályozni. Klinikáink egyre terebélyesednek, egyre fejlődnek.

— Főcélunknak, a gyógyításnak és a hallgatók képzésének tökéletesen eleget tudunk tenni. A hallgatók lelkesen dolgoznak, s az orvosképzésben elértük a maximális

Távozóban arra gondolunk: milyen hallatlanul nagy hiányt pótol demokráciánk, amikor a Bolyai Tudományegyetem orvosi karát és klinikáit a székely anyavárosba helyezte.

(ÉK)

Kétszer 1 szoba-konyha

Összkomfortos lakást keresünk,

hutorokat esetleg megvesszünk. Ajánlatokat a Dermata Művek iktárságához kerünk.

Az égről esitlágok hunyorogtak

— Csak egy lépés — üti meg a hangyörgő cékony gyermekhang a színházba kócskáló közönség felé. Elégins, prémek be burkoló nők és férfiak messze elkerülik a kőre tagyot: kis tenyér közelségét is.

Középkorú pár áll meg a gyerek előtt. Öltöztetik urán itélve — a dolgozókat a színházban.

Néhány halk szó és a nő kézenfogva kiveti a gyereket. Családjá után érdeklődnek. A gyerek ijedten magyaráz za.

— Jól van — mondja a férfi és két — haza lejt nyom a kis kézbe. — Most eredi haza nam. Ma szombat van: Késő éjjelre jár az idő. Holnap vasárnap és én se megyek munkába. Elmegyek hozzá ad és ha minden úgy van, ahogy mondtad, majd segítünk rajtad.

— Mit akarsz csinálni? — kérdi az asszony.

— Beviszem a garba — feleli a férfi — és majd csak kitalálunk valamit. Becsületet dolgozót faragunk belőle...

Karácsony előtt: este volt és az égről csitlágok hunyorogtak le. A világ felett a szerető viaskodik a gyűlölettel.

(tk.)

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG új központi székházának címe: Bucuresti I. Strada Arcului 14. Telefon: 241.02 és 241.03. Postafiók 39.

**A MAROSVÁSARHELYI ÜVEG-
GYÁRBAN.** Gurmai Sándor üzemvezető hosszas kísérletezések után olyan, az üvegyártáshoz szükséges vegyi anyagokat és fészekket állított elő, amelyekkel eddig csak a hírhedt I. G. Farbenin, dustrie vegyészeti rendelkeztek. Az új találmányok felhasználása már a legkiválóbb Hucamárnyüvegtől, amelyből világítási cikkek készülnek, a mérsékelt festett üvegtől kezdve egészen a műanyag gyártásig minőségben. Kahán György csiszoló-mester pedig olyan üvegvágógépet szerkesztett, amely hengerlemezeket vágja az üveget, a régi melegítési eljárás helyett és így a termelést hatszorosára lehet emelni. Az üvegyár dolgozóinak munkájukkal az élen haladnak az ország gazdasági újjáépítésében.

LETARTÓZTATTÁK Papp Vincet sepsiszentgyörgyi kereskedőt, aki a sepsiszentgyörgyi textilgyár készítményét, mint külföldi árut 477 lejtes méterenkénti árban adta el, a törvényes méterenkénti 83 lejtes ár helyett.

(*) HALÁLOZÁSI HIR. Orbán Bálint nyomdai segédmunkás elhunyt. Temetése folyó hó 30-án délután 3 órakor a temetői kápolnában lesz.

GÁZMERGÉZÉS halálát áldozata lett karácsony éjszakáján Marosvásárhelyen özevgy Tician Ioan né 49 éves asszony, Tician Ioan volt tábla főjegyző özevgy és Ioan nevű 20 éves, harmadéves orvosnagyszülő fia. Lakásuk szobájában a kémény csőve eldugult és a kályhából kiáramló szénvegő az álvó asszonyt és fiát megölte. Reggel holtan találták meg eltorzul arccal mindkettőjüket. A tragikus kettős halállos gázmérgezés általános részvétet keltett.

KENYERDRÁGITÁSERT EGY ÉVI KÉNYSZERMUNKÁRA ITÉLTÉK EGY PÉKMESTERT. A nagyváradi törvényszék mint utorabíró és egy évi kényszermunkára ítélte Sechter Maximilian nagyváradi pékmestert, aki a hivatalos árnál drágábban árultotta a kenyeret.

Az Atlami Magyar Színház és Opera

közleményei

A színház az idén is gazdag, változatos szilveszteri műsort nyújt a közönségnek. A műsort az 1948-as jubileumi évről való megemlékezés vezeti be, amely a Rákóczi indulóval kezdődik, majd Szemere Jenő verses közönytűjét szavalja el Sebők Endre, utána pedig Gredinár Aurél egyfelvonásos életképét, „Szilveszter éjszakája” 1947-ben írt mutatja be a színház.

Az életkép tárgya Petőfi életéről van méltó és Petőfi mellett Szendrey Júlia, Jókai, Egressy Gábor, Vasvári Pál, Irányi Dániel alakjai elevenednek meg a színpadon.

Könyvekig megnevezett Nam színházborival folytatódik ezután a műsor, amelyben a színház valamennyi próza és zenés művésze részvesz. Muzsika, tánc, tréfa lesznek a segítségül, amellyel a próza és az operett egy addig kézzel nem fogja a közönséget is bekapcsolják. Szilveszteri műsorunk két előadásban este 7 és 10 órakor mutatja be a színház a szilveszteri műsort, amely Újév napján este, valamint vasárnap este is műsorban marad.

AZ ATLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLÓZSVÁRI MOZIK MŰSORA: ÉS OPERA MŰSORA:

Kedden este fél 8 órakor: Az erdőszégy.
Szórdin este két előadásban, 7 és 10 órakor: Szilveszter-esti ünnep.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

December 30-án, kedden este fél 8 órakor: Az ünnep.
Január 1-én, csütörtökön este fél 8 órakor: Névtelen csillag.

**TILOS A FÜSTÖLT SERTÉS-
HUS KISZOLGÁLTATÁSA A
VENDEGLŐKBEN.** A várme-
gyei gazdasági ellenőrző hivatal a kolozsvári vendéglősök tudomására hozza, hogy szigorúan tilos a vendéglőkben a füstölt sertéshus kiszolgáltatása a vendégek részére. A vendéglőkben csak füstölt szárnyashus szolgáltatható ki.

**KORSZERŰSÍTIK A ROMÁNIAI
SÓBANYÁKAT.** Az állami egyedural-
tis igazgatósága tervezetlet dolgozott ki a sóbányák üzemi helyzetének megújul-
tására. Elhatározták, hogy kibővítik a vállalkozás hálózatát és megbízottabb igazgatói feladatokat látják el a bányákat. A terv új, korszerű gépi berendezések és felszerelések beállítására is kiterjed.

TETTEN ÉRTEK és letartóztatták és zsaroló aradi adóvétel-
hajtót. Garlicanu Nicolae és Gogoman Constantin aradi végrehajtók megjelentek Horváth Béla aradi szabómesternél, aki ellen jegyzőkönyvet akartak felvenni, mert lakásán 10 liter bors és 1 liter pálinkát találtak az adóhá-
ralékért foganatosított foglalat-
során. A végrehajtók 50.000 lej ellenében hajlandók voltak a jegyzőkönyv felvételétől eltekinteni. Tízezer lejt azonnal át is vették, míg a többi kifizetésére ester hajladékot adtak. A szabómester jelentést tett a zsarolásról és a két végrehajtót, amikor átvették az előre megjelölt bankjegyeket, letartóztatták. Átadták őket az ügyészségnek.

8 HÓNAPI FOGHÁZRA és 10 ezer lej büntetésre ítélte az utorabírószék a szarolásra és a mérő szatmari pékmestert, aki jegy nélkül 80 lejtért árulta a kenyér kilóját.

ELŐADÁS AZ UNITARIUSOKNAL. A Dávid Ferenc Egyetemen szerdán este 6 órakor a kollégium tartelmában dr. Kovács Lajos dékán írt felolvasást „A vallás jövője” címen. Hegedűl Márkos Albert zenekonzervatórium tanár, beza-
rót mond Hadházy Sándor tankerületi főfelügyelő elnök.

Tetemrehívás a hóiharban

Saját maguk földelték ki áldozataikat a sándorhomoki ötszörös gyilkosok

SZATMARNEMETI. — Vad hóiharban tartották meg a páratlan kegyetlenséggel végrehajtott sándorhomoki ötszörös gyilkosság helyszíni szemlét. A bestialis gyilkosokat erős fedetl kisérték a bűntény színhelyére. Az ösz-
szeverődött tömeg zajongva fogta körül a két gyilkost és olyan fenyegetően léptek fel velük szemben, hogy a kísérő csendőrök csak nagy erőfeszítéssel tudták megmen-
teni őket a népitól.

— Akasztófára velük! — zúgta a tömeg, miközben a két gonosz-
tevő lehajtott fejfel indult meg a csendőrök szuronyai között a határ felé, ahol 1947 szeptember 28-án éjjel lemészárolták és kirabolták áldozataikat.

A tett színhelye mintegy három kilométerre fekszik Sándorhomok községtől.

VÉGZETES PIHENŐ AZ ÉJSZAKÁBAN

— Itt pihentették meg őket — mondja rekedtes hangon Borsi, az egyik gyilkos.

Ezzel megkezdődik a gyilkosság rekonstruálása. A hatóság embereinek jelenlétében a gyilkosok újra lejátsszák a borzalmas éjszaka minden részletét.

A sűrű bozóthoz leültették áldozataikat — Sándor Cretu Gelu magánhivatalnokot, Delli Lóbi, Kirschbrunner Marcell, Weinber-

ger Manole és Gross Nellu buktat-
tást lakosokat, — akikkel elhitet-
teli azt, hogy a magyar határ köz-
vetlen közelében vannak, holott a határ még mintegy öt kilométernyi távolságban vonul el a bűntény helyétől.

Borsi Károly és Novák János, a

Megelávenedik a véres éjszaka

— Elsőnek az egyik férfivel vé-
geztünk — mondja Novák —, majd a két nő került sorra.

— Hogyan gyilkolták meg őket? — teszi fel a vizsgálatot vezető ügyész a kérdést.

— Borsi egy doronggal fejbe-
ütötte őket. Jajszó nélkül zuhan-
tak a földre és akkor én megfojtottam őket — vall Novák.

Borsi, a társa helybenhagyóan int, hogy így volt. Megerősíti bűntársa vallomását.

— A legnehezebben a két utol-
sónak — magyarázza tudunk el-
sőnek — magyarázza most mind a kettő egyszerre.

Lépcsőről lélésre menve mutat-
ják, hogy vezették áldozataikat a sűrűbe. Elöl Borsi, utána Gross Nellu és Weinberger Manole, a két áldozat, végül Novák.

— Itt lőttem beléjük hátulról — áll meg Novák egy bokor tövében.

Elmondja, hogy Weinbergerbe még kettőt bele kellett lőnie, mert a hatalmas ember birokra kelt velük.

két elvetemült gyilkos, akadémia-
harcban mondja el, hogy egykedő-
vül el a „pihenőhelyről” áldozataikat azzal, hogy nem lehet csoportosan átjutni a határon, hanem csak egyenként. A szerencsétlen férfiak és nők mit sem sejtve követték a sűrű bozóthoz hóhéraikat.

A bokortól nem messze földelték el áldozataikat.

A gyilkosok saját maguk földel-
lik ki a helyszíni szemle alkalmá-
val áldozataikat. Ők emelik ki sorban a hullákat. Weinberger Manole nyakán még egy vékony aranylánc ott maradt. Ezt nem vették észre az éj sötétjében. Hamuszürke arccal végzik munkájukat. Készszékesen mutatják meg a bokor. Készszékesen mutatják meg a bokor. Készszékesen mutatják meg a bokor.

Megérkeznek az egyik női áldozat férje is, aki elmondja, hogy felesége mindhárom Bécsbe akart eljutni. Hídeban akarta lebeszélteni a kockázatos útról. Életével fizetett érte.

Kis erősi hóiharban indul vissza a két csoport. Borsi és Novák, a két gyilkos lehajtott fejfel mennék a csendőrök között. A hideg szőthben is verejték gyűnyözök homlokukon. Riadtan nézgetnek hátra, a hullákat szállító kocsi... áldozataikat kikelték sírjából és a tetemrehívás nem marad el.

Világosság Sport

Miért nem kapott az OSP-től kitüntetés Kolozsvár egyik legjobb uszója?

KOLOZSVÁR. — Karácsony este a Kolozsvári Népi Sportszervezet ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetést 63 kolozsvári sportolónak a Népi Sportszervezet emléklével.

Josif Cornel örmagy, a Népi Sportszervezet főtitkára az OSP nevében, meg Dankó Károly sportfelőls a megítelt Szaktányes nevében üdvözölte a kitüntetetteket.

Az országos tekebajnokságban nagy sikerrel szerepelt Villamosmű és Juventus csapata, a középiskolai kosárlabda versenyen a leányiskolák közül bajnokságot nyert Marianom, míg a fiúközépiskolák bajnokságát, a Gyakorlógimnázium együttese a Népi Sportszervezet külön kitüntetését kapták.

A szakszervezet asztaliteniszbajnokságok díjait a KKASE, Dermata, Sanitas és az Olimpia versenyzői kapták.

Amikor a Népi Sportszervezet vezetősége emléklével kitüntette ki a kolozsvári sportolókat, az elbírálásnál az vette figye-

lembe, hogy azok a versenyzők kapjanak buzdításként díjazást, akik mind a munka, mind pedig a sport terén ez évben a legnagyobb teljesítményt nyújtották.

Erthetetlenül és indokolatlanul azonban olyan versenyzőket mellőztek, akik teljesítményük alapján méltán számíthattak a jutalmazásra. Így — többek között — Gherman Ovidius, a tehetséges

fataj uszó, aki ez évben az országos kolozsvári versenyzők közül új országos csúcseredményt állított fel, nem kapott kitüntetést.

Kimaradt a megjutalmazottak névsorából még számos olyan versenyző, akik az országos, a szakszervezeti és a főiskolai bajnokságokban Kolozsvár színecinek sok dicsőséget szereztek.

Nemzetközi teniszverseny keretében avatták fel Budapesten az új fedettpályát

BUDAPEST. — A karácsonyi ünnepek alatt nemzetközi fedettpálya teniszversenyt tartottak a magyar fővárosban, a legjobb jugoszláv, cseh, francia és magyar versenyzők részvételével. Elkor avatták fel az új fedett tenispályát is, melyet hosszú ideig nélkülözött a magyar teniszsport. Az új pályát a Keleti pályaudvar mögött, a Tattersalban, a régi lövészny pályá helyén építették fel és itt kapott helyett a

három tenispályán kívül egy kosárlabda és kézilabda pálya is.

A három napig tartó teniszverseny nagy meglepetése, Adám, a fiatal magyar versenyző szereplése volt, aki a jugoszláv bajnok Miticset, majd az elődöntőben a francia Destremout verte meg. A döntőbe két magyar versenyző került: Asbóth és Adám. A döntő mérkőzésben most is Asbóth bizonyult jobbnak és nehéz küzdelem után legyőzte honfitársát.

A kolozsvári asztali teniszesezők fölényesen győztek a Kolozsvár—Szatmár és Nagybánya városközi versenyen

NAGYBÁNYA. — Karácsony másodnapján az István-szálló kiállító termében, ahol a nagybányai művésztelep festőművészeinek érdeklődési tanusa sportkedvelő közönség előtt zajlott le a nagybánya Miniur rendezésében megartott Kolozsvár—Szatmár—Nagybánya városközti asztalitenisz verseny.

A verseny kitűnő megrendezéséről a Minaur vezetősége dicsőreli érdem. A Minaur az elmúlt nyár óta fokozottabb és eredményesebb tevékenységet fejtett ki. Olyan sportárat, melyek a bányavárosban valamikor virágoztak, de amelyeket az utóbbi években elhanyagoltak.

A versenyen mind a szatmári, mind a kolozsvári játékosok fölényesen győztek a rég nem játszott nagybányai teniszesezők felett.

A verseny részletes eredményei a következők:

Csapatverseny: Kolozsvár—Szatmár 5:3. Szatmár—Nagybánya 5:0. Főfő páros: 1. Krebsz I., Magyar (Kolozsvár). 2. Brandusa, Magyar (Kolozsvár). 3. Grünfeld, Lecker (Szatmár). Férfi egyes:

1. Krebsz I., 2. Magyar, 3. Brandusa, 4. Grünfeld.

Versenyen kívül Kolozsvári Sári (Kolozsvár) és Gáboros (Nagybánya) nagy teljesítményt mutatott bemutató játékosok. A győzteseknek a Minaur szervezősége emlékdíjakat adott.

SPORTHÍRADÓ

A Magyarország—Románia nemzetek közötti vasárnapra Budapestben kijáratott röplabda mérkőzés elmaradt.

A Román Birkózi Szövetség kijelölte az olimpiai válogatott keretét. Ebben a következő versenyzők szerepelnek: Tarziu, Hann, Tózaár, Ilie, Mráz, Popescu, Torcuzer, Károly, Bänder, Dragomir, Báky, Forni, Bujor, Kakas, Gyimesi és Cucu.

Hergita Moto Klub néven új sportegyesület alakult Sepsiszentgyörgyön. Az egyesület, amelynek

dicsőnöke Nagy Viktor magyar főnök, gépkezelő, motorosbíró és korékpárszakosztályt szervezett, célja a motorsport népszerűsítése és a tagok műszaki tudásának fejlesztése.

Sítáborozás. Kovács Béla testnevelési tanár január 2-án és 7-én között sítanfolyamot rendez a Tordai hasadéknál. A résztvevők december 31-én, szerdán délután 12 órakor a Református Kollégium tornatermében értekezletet tartanak.

Felsőrákoson is akadályozza a tanítást az iskolában raktározott gabona

a nagybányai szövetkezetekben

A cséplési ellenőrök mai napig sem kapták meg fizetésüket

NAGYBANYA. (Kiküldött munkatársunktól.) — A szövetkezetek teljes erővel osztják a pontárúkat. Reggeltől késő estig állandóan nagy tömegek ostromolják az árukiadó üzleteket.

FELSŐRÁKOS. — Miniszteri rendelkezés ellenére sem szállították el még a felsőrákosi állami népiskola tantermeiből a beszolgáltatott és ideiglenesen odaraktározott gabonát. Mint az ország több más községében, ez itt is zavart okoz a tanítás menetében.

A tolongás megszüntetésére, — vagy legalább is mérséklésére — a nagybányai szövetkezetek úgy határoztak, hogy üzemenként külön napokon fogják a pontárúkat a felesleges ácsorgások fára-dalmaitól.

Az iskola gabonaraktár céljára való ilyen módon történt igénybevétele azonban nemcsak a tanulás menetének zavarása miatt kelt méltó felháborodást a közlegény lakosságában, hanem egyéb okból is. A vármegyei vezető-ég intézkedése a nagymennyiségű felhalmozott gabonát minden éjszaka őriznie kell a falu lakosságának. Három-négy gazda tölti ott sorra éjszakáját közel egy fél év óta. Ez természetesen szintén kihatással van a gazdák munkájára, nem is beszélve a hideg téli éjszakákról.

A megállapodás szerint a „Pho-

Felsőrákos népe joggal várja tehát, hogy a vármegyei illetékes vezetők haladéktalanul intézkedjenek a gabona megfelelő raktárba való elszállításáról s így megszabadítván a gazdákat az állandó éjszakai fagyoskodástól, biztosítsák az iskolai tanítás zavartalanosságát is.

Százezer lejt meghaladó beföréses lopás a kolozsvári „Victoriában“

Hasonló módon érthetetlen az is, hogy a csépléskor a cséplőgépek mellé kirendelt szegény gazdák a számukra megígért gabona járandóságát még mind a mai napig nem kapták meg. Vajjon ki a felelős érte?

Ebben a tekintetben is sürgős intézkedésre van szükség, annál is inkább, mert a felsőrákosi szegény gazdákat a mezőgazdasági munkákat a múlt évben már egyszer becsapták az udvarhelyi megyei szövetkezeti központ siklasztó vezetői, akik azóta elnyerték büntetésüket. A bizalmat tehát a szövetkezeti vezetők és a megye vezetősége iránt csakis pontos és határozott intézkedésekkel lehet visszaállítani.

Felemelték a kenyérfejadagot

Hogyan váltható ki az új élelmiszerjegyek?

KOLOZSVÁR. — Az ipari és kereskedelmiügyi miniszter január 1-től új kenyér- és málélisztfejadagot állapított meg.

KOLOZSVÁR. — Rejtélyes beföréses lopás foglalkoztatja a rendőrség bünyűgyi osztályát. A közelmúlt napokban ismeretlen tettesek éjszaka behatoltak a „Victoria“ Szabadság-téri textilüzletébe. Egy ablakszem kitörése után sikerült bejutniuk az irodahelyiségbe, ahol kifésztették az íróasztal fiókját és az abban tartott százezer lejt meghaladó összegét ellopták.

A rendelet értelmében a bányamunkások, valamint az „A“ jelzésű élelmiszerjegyek tulajdonosai naponta 700 gram kenyéret kapnak.

A betörő éjszakai látogatását a „Victoria“ alkalmazottai csak jóval az üzletnyitás után vették észre. Értesítették a rendőrséget, azonban az eddigi nyomozás még nem vezetett eredményre.

A hadsereg tagjai részére napi 500 gram a kenyérfejadag, míg a máléliszt fejadagja 700 gram. A hadsereg részére hetenkint öt napra osztanak kenyéret, két napra málélisztet.

Vasárnap a kolozsvári gőzfürdőben

Üssön szét a rendőrség a va'utázók és fajtalanok találkahelyén!

Rendezni kell a fürdőalkalmazottak fizet.

A népszerű munkások részére k. d. „B“ jelzésű élelmiszerjegyekre a kenyérfejadagot 500 grammban, míg a málélisztfejadagot ugyancsak 500 grammban állapították meg. Ebbe az osztályba tartozó egyének hetenkint öt nap kenyéret, míg két nap málélisztet kapnak.

Itt írjuk meg, hogy január 1—4 között a következő sorrendben osztanak kenyéret: az „A“ élelmiszerjegyek 136. számú decemberi, 1, 2, 3, 4. januári jegyekre, „B“ jegyekre 136. számú decemberi, 1, 2, januári, „C“ jegyekre 136. decemberi, 1, 2, januári, „D1, D2“ jegyekre 136. decemberi 1 januári, míg az „E“ jegyekre csak a 136. decemberi szelvényre adnak kenyéret.

A decemberi málélisztfejadagok kiosztása január 1—15-ig a decemberi jegy 137—153. számú szelvényre adják ki.

A városi közellátási hivatal értesülése szerint az új évre sem engedélyezik a mézszárselekeknek a marha és a juh, valamint a sertés vágását.

Texte Inre, a városi közellátási hivatal igazgatója munkatársunknak kijelentette, hogy az új kötött gazdálkodás pontjegyét január —márciusi időközre a miniszterium a napokban Kolozsvárra is megküldi Mihelyt az új pontkönyvek megérkezése, azonnal megkezdik azoknak a szétosztását, amelynek időpontját előre falragaszolva hozzák a város dolgozóinak tudomására. Az új pontkönyvek kiosztásakor kötelező lesz a régi pontkönyvek felmutatása is. Aki régi könyvét elvesztette, vagy — mint sokan tették — elfektetzte, új pontkönyvet nem kap. Akik elvesztették, azok a hivatalos lapban, annak elvesztését előírás szerint kötelesek hirdetni.

Könnyű testi munkások és tisztviselők a „C“ jelzésű élelmiszerjegyekre a kenyérfejadag 350 gram és ugyanannyi a málélisztfejadag is. Ebbe a csoportba tartozók hetenkint négy nap kenyéret, míg három nap málélisztet kapnak.

KOLOZSVÁR. — A vasárnapi téli reggel álmos szélkületében felhajtott galléru férfiak fordulnak be az Apácar-Cseri-utcában lévő városi gőzfürdőbe. A koraccseregeli órákban a fürdő már teljes üzemben van. Alig akad egy-két üres kabina.

A munkások és tisztviselők családtagjainak a D1, D2 jelzésű élelmiszerjegyekre 250 gram a kenyér- és málélisztfejadagja. A családtagok hetenkint háromszor kenyéret és négyszer málélisztet kapnak.

— Vasárnap sok a vendég — mondja kérdésünkre a kabinos —, hétköznap azonban gyenge a forgalom. Van nap, hogy csak tíz-tizenöt vendég lézeng az egész üzemben.

Az „E“ jelzésű élelmiszerjegyekre január elsejétől kezdődően ugyancsak 250 gram kenyéret és 250 gram málélisztet osztanak még pedig hetenkint egy nap kenyéret és hat nap málélisztet.

A gőzfürdőt a vízművek tartják fenn. Az árak olcsók. Szakszervezeti tagok számára 30 lejt a fürdési díj, amhez még egyéb költségek járulnak hozzá, de így is ötven-hatvan lejtől bőven kitélik minden.

A decemberi cukor 31-ig, az olaj január 3-ig váltható ki

A városi közellátási hivatal már osztja a január —márciusi új élelmiszerjegyeket. Az új jegyeket — mint már megírtuk — az új személyazonossági igazolvány és a decemberi élelmiszerjegyek ellenében adják ki.

Közben állandóan jön — a vendégek. A kabinok már mind megteltek. Sokan várakoznak. A fürdő alkalmazottai állandó munkában vannak. Meg kell dolgozni a fizetésükért, még pedig alaposan.

A városban nagyon sokan vannak — különösen a szegényebb dolgozók és hadigondozottak között — akik még nem tudták az új személyazonossági igazolványt kiváltani. Nagyon sok azoknak a száma is, akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették. A közellátási hivatal vezetősége, hogy ezeknek a helyzetét megkönnyítse, átiratham fordult a rendőrséghez, hogy akiknek az új személyazonossági igazolvány kiállítása nem lehetséges akadályokba, azok részben engedélyezze a régi alapján élelmiszerjegyeik kiadását. Akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették, a városi közellátási hivatalhoz kérvényt kell hogy beadjanak, amelyben igazolják, hogy a jegyük elvesztését a rendőrségnél bejelentették.

— Hosszu évek óta dolgozom itt — mondja az egyik — és a havi fizetésem alig 1500 lejt. Rá vagyunk utalva a „borraváló“ra, pedig ez nem a legjobban erősíti a munkásöntudatunkat.

A városi közellátási hivatal már osztja a január —márciusi új élelmiszerjegyeket. Az új jegyeket — mint már megírtuk — az új személyazonossági igazolvány és a decemberi élelmiszerjegyek ellenében adják ki.

— A vízművek igazgatósága a fürdőszemélyzet felállításánál beállított borraválókat is egy másik alkalmazottal.

A városban nagyon sokan vannak — különösen a szegényebb dolgozók és hadigondozottak között — akik még nem tudták az új személyazonossági igazolványt kiváltani. Nagyon sok azoknak a száma is, akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették. A közellátási hivatal vezetősége, hogy ezeknek a helyzetét megkönnyítse, átiratham fordult a rendőrséghez, hogy akiknek az új személyazonossági igazolvány kiállítása nem lehetséges akadályokba, azok részben engedélyezze a régi alapján élelmiszerjegyeik kiadását. Akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették, a városi közellátási hivatalhoz kérvényt kell hogy beadjanak, amelyben igazolják, hogy a jegyük elvesztését a rendőrségnél bejelentették.

— Nézzük az érkezőket. Vastag városi bundás férfi, a legutolsó divat szerint, kinos gondal öltözött jampe, átmula-ott éjszaka után józanodni kívánó részeket és más — különös figurák.

Az egyezményes munkaidő szabályozására bizottságokat létesítenek a vállalatoknál

BUAREST. — Az egyezményes munkaidő szabályozására és ellenőrzésére — a miniszterközi bizottság rendelkezése — az összes állami vállalatoknál, melyek 100-nál több alkalmazottal foglalkoznak, és a munkások állapítvány is létrejön. Bizottság létesítendő, melynek feladata a gyártáshoz, a termeléshez és a munkások megállapítása és az akkordmunka szabályozása.

De nem mindenhol találunk ezek a gyógykezelésre szoruló emberek ilyen fogadtatásra. Emelyítő és felháborító jellemek játszódnak le a figyelmű szemé előtt. Párok vonulnak félre a nedves gözkamra ködös sarkába. Ott üldögélnék a melegvízes medencében és ott heverésznek egy kereveten szorongva egymás mellett.

A városi közellátási hivatal azonban felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy a december havi cukorfejadagot — akik még nem vették ki — legkésőbb a hó 31-ig kötelesek kiváltani. Előző napról a szétosztó központok és üzletek december hónapra senteltek cukrot nem adnak ki. Kereskedők és a szétosztó központok január 2-ig kötelesek a városi közellátási hivatalnál elszámolni. A november havi olajfejadag hivatali sának határidejét a városi közellátási hivatal január 3-ig állapította meg, míg a kereskedők és az elosztószervek január 5-ig kötelesek a közellátási hivatalnak a szükséges elszámolásokat beadni.

— Majd én megmosom a hátát — kezd az ismételkedés, de pörül járt, mert az ifjú szőke sem miltatja ajánlközását.

A városban nagyon sokan vannak — különösen a szegényebb dolgozók és hadigondozottak között — akik még nem tudták az új személyazonossági igazolványt kiváltani. Nagyon sok azoknak a száma is, akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették. A közellátási hivatal vezetősége, hogy ezeknek a helyzetét megkönnyítse, átiratham fordult a rendőrséghez, hogy akiknek az új személyazonossági igazolvány kiállítása nem lehetséges akadályokba, azok részben engedélyezze a régi alapján élelmiszerjegyeik kiadását. Akik decemberi élelmiszerjegyeiket elvesztették, a városi közellátási hivatalhoz kérvényt kell hogy beadjanak, amelyben igazolják, hogy a jegyük elvesztését a rendőrségnél bejelentették.

— A közelmúlt napokban egy fiatal fiú panaszkodott nekem — mondja az egyik fürdőalkalmazott — aztán én elláttam a baját alaposan annak, hogy akarta rontani. De mi nem érünk rá ezt figyelni. A rendőrségnek kellene ezekről a demeket ellátogatni innen.

A városi közellátási hivatal azonban felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy a jövőben az elvesztett jegyek helyett nem ad ki újakat, csak abban az esetben, ha az illetők a törvény által előírt hirdetéseknek a hivatalos lapban eleget tesznek. Ez szék utánjárását és kintás jelent és ezért nyomtatékosan felhívja a közellátási hivatal vezetője a lakosság figyelmét, hogy az élelmiszerjegyekre különös gondal vigyázzanak.

Amíg egyes párok igléstelen pajzánkodást folytatnak, addig más helyen a gőzfürdő medencéipárjában is összehajlik egy-egy lejt. Dollártól, aranytól beszélnek. Szidják a gazdasági rendszert és dicsekedve tesznek új egymáson, hogy ok bizony még a fizetés sem járhat a jövedelmük után járó adóknak.

A városi közellátási hivatal azonban felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy a jövőben az elvesztett jegyek helyett nem ad ki újakat, csak abban az esetben, ha az illetők a törvény által előírt hirdetéseknek a hivatalos lapban eleget tesznek. Ez szék utánjárását és kintás jelent és ezért nyomtatékosan felhívja a közellátási hivatal vezetője a lakosság figyelmét, hogy az élelmiszerjegyekre különös gondal vigyázzanak.

A sáros erköcsrendszert rajta kívül százezer volt a bekeleztek, valutazók és az adószólok fürdőző együttesének szüntaraszására is. A városi jüdoje le-

Szót emelt a csiki kisiparosság is a túl magas adó kivetések ellen

CSIKSZEREDA. — A Csikszereda és Vidéke Kisiparosok szakmai szövetsége a napokban tartotta közgyűlését. A közgyűlésen a már hónapok óta üres szakasport elnöki tisztjét Bodó József csikszérvizi mesterral töltötték be, alelnökök Moldován János csikszeredai és Szakács Mátyas csikszentmiklósi iparosok lettek.

A gyűlésen résztvett Jakab János MNSZ-képviselő is. A nagygyűlésen nagyszámúban megjelent kisiparosok a képviselőhöz panaszokkal és kérdésekkel fordultak. Különösen az adó kérdéseiben hangzottak el igen komoly viták a helyi adó kivétel közege ellen, akik az adónak több esetben emberellenes súlyos károkozásával még most is szembe kell néznie az új pénzügyminiszter célkitű

résével. Az iparosság álláspontja az, hogy a csikszeredai pénzügyigazgatóság körül hamarabb meg kell tisztítani azokat, akik nem akarják tudomásul venni az idők változását. Követelték ezeknek a reakciós tisztviselőknek azonnali elbocsátását.

A közgyűlésen Bartha János, a gyergyószentmiklósi fémipari szakszervezet elnöke arra kérte Jakab János képviselőt, hogy a gyergyói iparosság külön munkakamarai kérelmét kapjon.

Jakab János ígéretet tett, hogy a Magyar Népi Szövetség parlamenti csoportjával karöltve meg fogja tenni a kellő lépéseket mind a csikszeredai reakciós pénzügyigazgatósági tisztviselők eltávolítására, mind pedig a gyergyói iparosság jogos kérésére a munkakamara

kirendeltségét illetően.

Vármegyészerző komoly szervezeti munkába kezdett a kisiparosság. Mostanában tartották meg a szokásos mester- és segédvizsgákat is. A vizsgákon 18 szakasportból 55-en jelentkeztek a vizsgára, mindannyian megfelelő tudással és tapasztalással. A kisiparosság harcos munkájának eredménye az is, hogy a fémipari szakasport kivívta, hogy az órák és ékszerész, valamint villanyeszkészítő jelöltek, ezenal nem kénytelenek más városban vizsgát tenni, hanem Csikszeredában is letehetik azt.

A szövetségi eszme is egyre jobban terjed a kisiparosok között. Legutóbb a bőriparosok után termelő és értékesítő szövetségekbe tömörültek a fémiparosok is.

Megnyílt a művészi pálya is a tehetséges munkásifjúság el

NAGYVÁRAD. — Az erdélyi színésztanfolyás biztosítására a Művészek, Írók és Ujságírók Szakszervezete néhány hónappal ezelőtt magyar színészképző tanfolyamot indított.

A tanfolyamot a nagyváradi Szent László gimnázium egyik termében tartják. A tanfolyam elvégzése után — az eddigi megállapítások szerint — hat-hét elsővonalbeli színészre számíthatnak.

A tanfolyamot Sarlay Imre főrendező, a színészképző tanfolyam igazgatója vezeti.

Naponta tíz-tizenöt tanítványt oktat. Prózákat, esztétikai, irodalomtörténeti, operett, művésztörténeti, éneket, táncot, dramaturgiát és szociológiát tanulnak a tanfolyam résztvevői.

Sarlay főrendező mellett külön előadói és nagyfelkészültségű művésztől szakemberek tartják az előadásokat.

A beiratkozott 68 hal 29-nek az apja munkás, 6 értelmiségi. Iparos és kegyesek földművelés és egy-egy lakozó. Tizenkilencen nemek meg atyjuk foglalkozási hallgatók közül csak egy főiskolát, három erettségű rom 7 gimnáziumot, négy náziumot, kettő 5 gimnáziumot, hármat 4 gimnáziumot, hármat a fennmaradó elemi iskolát végeztek.

A művészképző tanfolyamot nyújt arra, hogy a tehetséges munkásifjúság számára is legyen a művészetekkel a nagyközt kerüldessenek. Az ismerte (ők mindent) világosabban tájékoztatják, hogy milyen cél a Művészek, Írók és Ujságírók szervezete, mikor életrel a fontos művészeti tanfolyamokat.

A román-magyar testvériségért és az ország ujjaépítéséért

harcol a besztencenászódi magyarság

BESZTERCE. — A temesvári kongresszus anyagát és határozatait Imre Gábor, a Magyar Népi Szövetség Besztencenászódmegyei elnöke és Gáspár Ernő megyei szervezőfeladós ismertették népes nagygyűlés keretében a város magyarsága előtt. A nagygyűlésen résztvettek a helyi demokratikus pártok és szervezetek képviselői, akik a román-magyar barátság, az együttműködés szükségességét mellett tettek hitet. A nagygyűlés résztvevői hatalmas tevékenységgel fogadták a beszámolókat, s elismerésüket az ahhoz hozzájáruló táviratban fejezték ki.

Azt, amely hengerlemegye szörnyűségeit, a régi megalapítók nagy helyét és így a természet határozta a Maleshet emelni. Az üveggyár dolgozó Temesváron munkájukkal az élen haladnak a kongresszus gazdasági ujjaépítésében, beszédekről, be-

LETARTÓZTAT és azokról a hatalmas képviselőknek, amelyek a Magyar Népi Szövetség előtt

Az elmúlt napokban Szabály Kornél képviselő tett látogatást a vármegyei szervezetnél, ahol népgyűlésen ismertette a kormány időszerű munkálatait.

Lendülettel munkát folytat a besztencenászódmegyei Magyar Népi Szövetségi szervezetek köz-

művelődési ügyosztályaiban is. A közelmúlt napokban számos kultúrát rendeztek a vármegye területén, Besztencén a nöbizottság a Varga Katalin leányotthon javára rendezett műsoros estét, az ifjúság közreműködésével.

Megalakult a Művészek Szövetsége Magyarországon

Magyarország elvonallai színészeinek rendezőinek és színpadi szakembereinek részvételével megalakult a Művészek Filmszövetsége.

Az új magyar filmgyártás megindulását, színvonalas és értékes film megszületését várják a szövetségtől, a szövetségi elnökök pedig örömmel látják, hogy a szövetségi eszme a művészetben is kezdte éreztetni hatását.

A szövetséget a jegyzett tőkén kívül — művészi munkájukat adják a tagok. Munkájukért csak abban az esetben veszik fel az elnökséget, ha az indulásukhoz szükséges kiadásokat már fedez-

ték. Ezzel a film költségei sikerül csökkenteni és anyagi feltételekkel indul a gyártás és a tőkésök látszólagos lehetősége nyílik magyar film gyártására, így gyártott filmeknél határozottan, úgy ez a hasznosított oszlik meg, akik munkájukat a film sikeréhez.

Különleges engedéllyel meg a szövetséget 20 azonban ezt a számot — a mutatók — növel a szövetséget természetesen csak 20 embernek ad munkát nem rendezte művészeknek káznak.

Keserű volt a cukor a betörőknek

ÁRAD. — Ismeretlen betörők előtte kirabolják a Szedőszőlőskert hét zsák cukor zsák.

A cukorkészítésre összegyűlt tömeg előtt tartották meg a rendőri vizsgálatot és a betörők rendkívül gyors nyomozással másfél óra alatt elfogták a betörőket.

A hét zsák cukrot ugyanis számon szel-

lítették el a frissen nyitott cukorüzem közelében lévő kőművesek Bányai Sándor és több szülőseivel együtt.

Az egyik betörő elfogták megfogták. A visszakerülő vid késelemmel szétosztottá váradi dolgozók között.

Két munkás kísérletének eredménye

Préseltgumiból tornacipőket gyárt a Dermata

KOLOZSVÁR. — A Dermata-üzemek gumifeldolgozó műhelyében már a december közepe óta fokozottabban munkát indult meg. Weininger Simon és Székely Tibor munkásokkal együtt

gőző üzem állítja elő a tornacipőket.

A karácsonyi ünnepek miatt, csak most került nyilvánosságra a Dermata cipőgyár és a CFR

megvalósításáért, az ország demokratikus alapon történő ujjaépítéséért. A MNSZ Besztencenászódmegyei szervezete nagygyűlést tartott. A táviratot a MNSZ-központnak címezték.

gumi nasznait is erre a célra, most az üzemben gyártott anyagból készült el az egész csapó. Régebben a Dermata cipőgyárban végezték el az ehhez szükséges munkálatokat, most a gumifeldol-

A Dermata 7 százalékkal haladta meg a normát, azaz 72 876 pár lábbelit állított elő. Ezzel a Dermata az utóbbi hat hónapban elérte eddigi legmagasabb havi termelését.

ADÁS VETEL APRÓHIRDETÉSEK

OLCSÓ és jó az „UNIC” kézműves, kapható minden jobb fűszer- és fesséküzletben. 7010

HIDMERLEG 3000 kg-os, sürgősen eladó. Liszay, Regele Ferdinánd-utca 20. 7311

ELADÓ egy modern konyhabutor, három festett szekrény, rőkeni, gyermekágy, zeneszékény, varrógép és több bútordarabok. Masnyk-utca 31, ajtó 7. balra. 7406

EGYKETTÉD Iderős motor eladó. Deák Ferenc-utca 18, Munkási, 7418

ELADÓ sürgősen 4-11 Telefonon rádió. Földész-utca 2. 7455

ELADÓ szilveszteri Singer varrógép, 12 személyes márkás porcellán étkészlet, egy perzsaszőnyeg. Petöfi-utca 36. 7454

I. ÉS II. ÉVES orvosi könyvek olcsón eladó. Biró utca 10. 7446

VESZÉK használt ruhát, cipőt, borkancsot, bizománya elfogadok. Gyors eladás. Magyar-utca 44. Veress. 7447

FÜSZERÜZETBÉRENDEZÉS olcsó áron eladó. Cím: Mátyás 6 (volt Szomszédok-utca) 4, házfelügyelő. 7452

ELADÓ 100 darab melegítő ablakárnyék, új állat, otomán, 100x70 cm, bőrből. Szamosfalva, 81-es ház. 7455

500-AS motorkerékpár, Zündap, csukott oldallal, olcsón és egy 250-as DNX eladó. Pap, Malom-utca 8. 7120

DÍOPFA kombinált szoba olcsón eladó. Erdőkőfalai útján 3-5 óráig. Hosszár utca 17. Csiz. 7422

ELADÓ gépkocsiműhely. „UHU” hirdető, Mária királyné-utca 34. 7453

ELADÓ új, modern, diófaanyagból készült szekrény. Bethlen-utca 8, asztalosműhely. 7419

RADIÓT modernre megújított keresek. Címeket árjegyzékkel a kiadóba „Privát” jellegre. 7427

ELADÓ 8 körkötőgép komplett tükkel, Klöppel cipőfűzőgép, gyapjuszőnyeg. Crisan-utca 2, ajtó 4. 7428

JÓI BEVEZETETT fűszer- és vegyeskereskedés rakétával átadó, vagy eladó. Cím a kiadóban. 7435

KONYVHIBERENDEZÉSEK olcsón eladó. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 7422

ZONGORA olcsón eladó. Augustus utca 11. szám. 7442

SÜRGŐSEN eladó 2 darab perzsaszőnyeg, olcsón. Einstein (volt Telki Mihály)-utca 13. I. emelet, ajtó 6. 7443

INGATLAN-LAKÁS

ÉRT szoba, konyha butorozva, vagy antikül kiadó. Erdőkőfalai Erzsébet-utca 8. II. emelet, Noé. 7416

ÁTADÓ központi modern épületben 3 helyiségből álló lakás. Alkalmos orvosi rendelőnek, vagy irodának. Telefon: 1772 13-15 óra között. 7456

BUDAPESTI, vagy környéki házhoz elcsereplém kolozsvári házban. Cím a kiadóban. 7441

ALLAST KERES

HÁZTARTÁS minden ágában jártas, középkorú, egyedülálló elvált urnő, házvezetőnői állást keres. Jelige: „Meghívható.” 7438

SZOPTATÓS anya sok tejjel, minden kisgyermekhez szoptatni. Főter 10, II. emelet, ajtó 17. 4-8-ig. 7450

ALLAST KAPHAT

KERESSEK jól főző tudó nő 3-35 év között, aki egy 3 tagú család elvételét elvállalja. Cím: Csákány-utca 46. léger, 1-3-ig. 7423

ÁTVENNEK üzletet kereskedelmi megfelelő, esetleg betársulni kívánóval engedéllyel. Cím a kiadóban. 7420

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI és le ruhák, fátolók, korzók, szilveszteri. Dahlia művirág. Horea-utca 35.

MENYASSZONYI ruhák, és fátolók eladása és kölcsönözése. Dahlia művirág. Horea-utca 22.

SAJÁT házzal rendelkező urnő komoly életvitelű keronthon” jellegre.

KÖZÉPKORU urnő, jó férjhezvételre komoly férfire érte outhout talál. Jelige: „meg”.

VENDÉGLŐT engedélyem csak 25-30.000 lejell ársan. 2. ajtó 4.

TIZEZER lej kölcsön vehetnek mellett. Érkezni a zóvel szombati utcaiban. Cím: Erdőkőfalai, vaskazetta. Hosszár utca 17. Csiz. 7422

ELVÉSZETT urnő este szobrász. Földész-utca 14. szám alatti Besztencenászódmegyei Levente-utca 14. szám alatti.

AZ EMGK KIALLATÁSI szakosztálya január 3-án, szombat 4 órakor juttatott kezdettel nagygyűlést tart az Erdőkőfalai középiskolában. Pont német kör a vezetője.

Biztos megjelölést nyer, ha beiratkozik a Szász-féle szőlőiskolába.

ahol a tanfolyamok professzionális, tanítók és motorosok részére január 1-én veszik kezdetüket. — Jelentkezni naponta Árpád utca 26. sz. alatt. Telef.: 10-76

Figyelem! Eddig levezetett növendékek jelenhetnek a beírási igazolvány átvétele végéig.

Ha kellemes Szilveszteri estét akar szerezni magának és családjának, rendeljen idejében asztalt a

„Kék Duna” étteremben

Kossuth Lajos-utca 46.

Nagy műsoros Szilveszter-est

Fellép: Elisabeth von Ernesto, világhírű akrobata szám.

Agoston Baba énekel a legújabb slágereket, Tordai Pálja Adám muzsikál. — Elsőrendű konyha! Kíváncsi rajtunk? Boldor, új évet híván vendégeink Cseben Zoltán vendégfő.

Ujve, hétköznapra is értekes, olcsó könyvek

ELADÓ könyvtárlétesítés Kolozsvár, Mária királyné (kapu a ház) Ujve, hétköznapra is értekes, olcsó könyvek